

УДК 636.32/38.082

ШКОЛА ПРОФЕСОРА ШУВАЄВА В. Т. – ОСНОВНІ НАПРЯМКИ НАУКОВОЇ РОБОТИ

В. І. Похил, к.с.-г.н., доцент

В. В. Рожков, к.с.-г.н., доцент

О. М. Похил, к.с.-г.н., доцент

О. В. Лесновська, к.с.-г.н., доцент

Л. П. Миколайчук, аспірант

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, v_pohil@ukr.net

Школа генетиків-селекціонерів по створенню скороспілого м'ясо-вовнового напрямку продуктивності у вівчарстві заснована доктором сільськогосподарських наук, професором кафедри технології виробництва продукції тваринництва Дніпровського державного аграрно-економічного університету Шуваєвим Василем Тихоновичем.

Наукові розробки школа здійснює за проблемою: «Вдосконалення племінних та продуктивних якостей тонкорунних та напівтонкорунних порід овець».

Серед фундаментальних досліджень є:

- обґрунтування теоретичних основ наслідування селекційних ознак при багато порідному схрещуванні у кросбредному вівчарстві;

- дослідження прикладного характеру це: впровадження у виробництво сучасних прийомів та методів при створенні скоростиглих м'ясо-вовнових овець з кросбредною вовною.

За період 1980-2016 роки опубліковано більше 400 статей в наукових працях та журналах більше 100 статей по теоретичним та практичним питанням, пов'язаних з характером наслідування ознак у овець при схрещуванні. Впродовж цього терміну створено у КСП «Вперед», Новомосковського району – український тип овець радянської м'ясо-вовнової породи чисельністю 3 тисячі голів, а в держплемзаводі «Руно» Криничанського району – репродуктор новозеландських коріделів та новий дніпропетровський внутрішньопородний тип асканійської м'ясо-вовнової породи овець з кросбредною вовною.

Наукові розробки школи спільно з інститутами Тваринництва Степових районів імені І. Ф. Іванова «Асканія-Нова», Інститут Тваринництва Лісостепу та Полісся УААН м. Харків використовувались Міністерством сільського господарства та продовольства України при створенні інструкції з бонітування тонкорунних та напівтонкорунних овець. Матеріали досліджень було використано при написанні монографій, підручників, наково-практичних посібників, практикумів для студентів, які опановують курс «Технологія виробництва продукції вівчарства» та фахівців і спеціалістів господарств, що займаються виробництвом продукції галузі.

Наукові розробки широкого впровадженню у виробництво шляхом використання баранів-плідників створених нових типів м'ясо-вовнових овець у господарствах Дніпропетровської, Запорізької, Полтавської, Харківської, Донецької областей. В результаті використання баранів-плідників цих генотипів на з тонкорунних і напівтонкорунних матках значно покращені якісні показники вовнової продуктивності овець: збільшилась довжина, товщина вовни, настриг та вихід митого волокна; підвищився рівень відтворювальної здатності та покращилися показники м'ясності [2]. Це забезпечило підвищення рівня рентабельності галузі (схема 1; 2).

За виведення нового типу м'ясо-вовнових овець професор Шуваєв В. Т. отримав в 1991 році авторське свідоцтво. Наукові досягнення колективу виставляються на державних та міжнародних виставках, що проводяться кожного року. Господарства, де створені стада м'ясо-вовнових овець, нагороджувались дипломами I-II ступеню за розвиток новітнього напрямку в галузі вівчарства.

Схема 1

Створення новозеландського коріделя в ДПЗ «Щорський» (нині «Руно») Криничанського району Дніпропетровської області

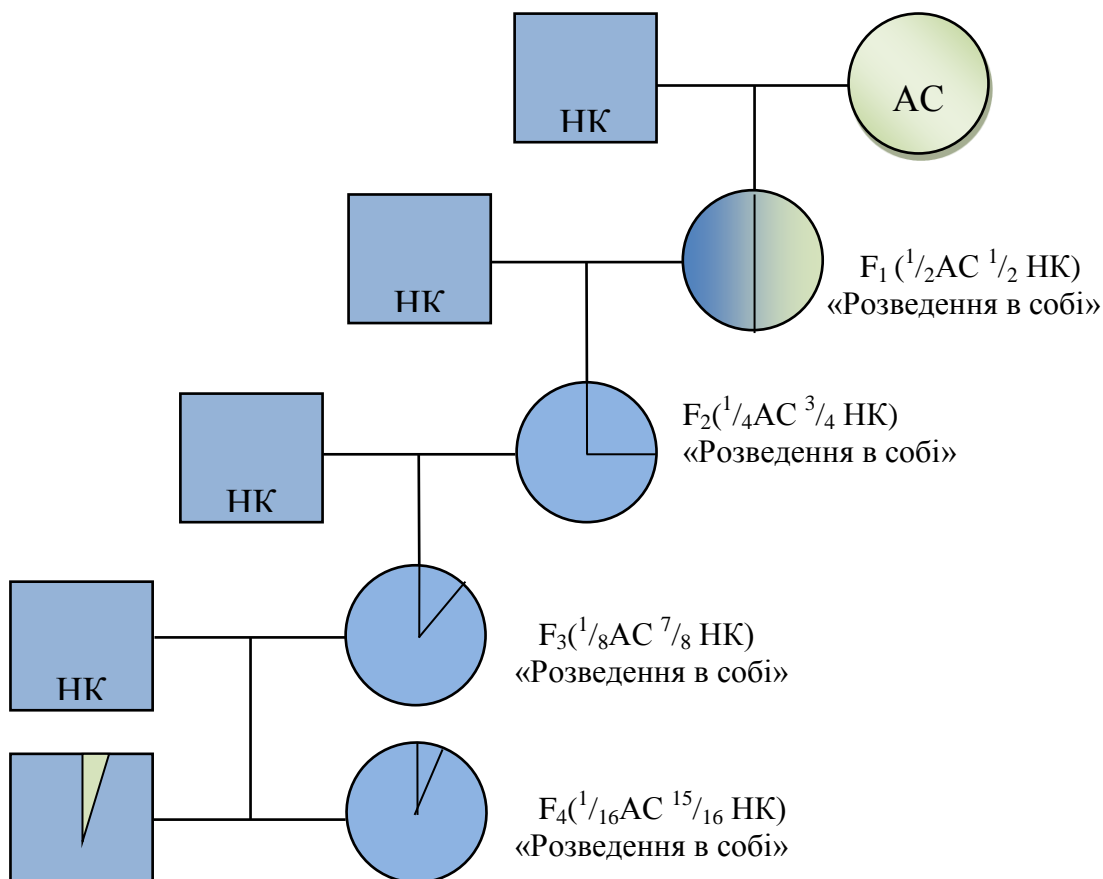
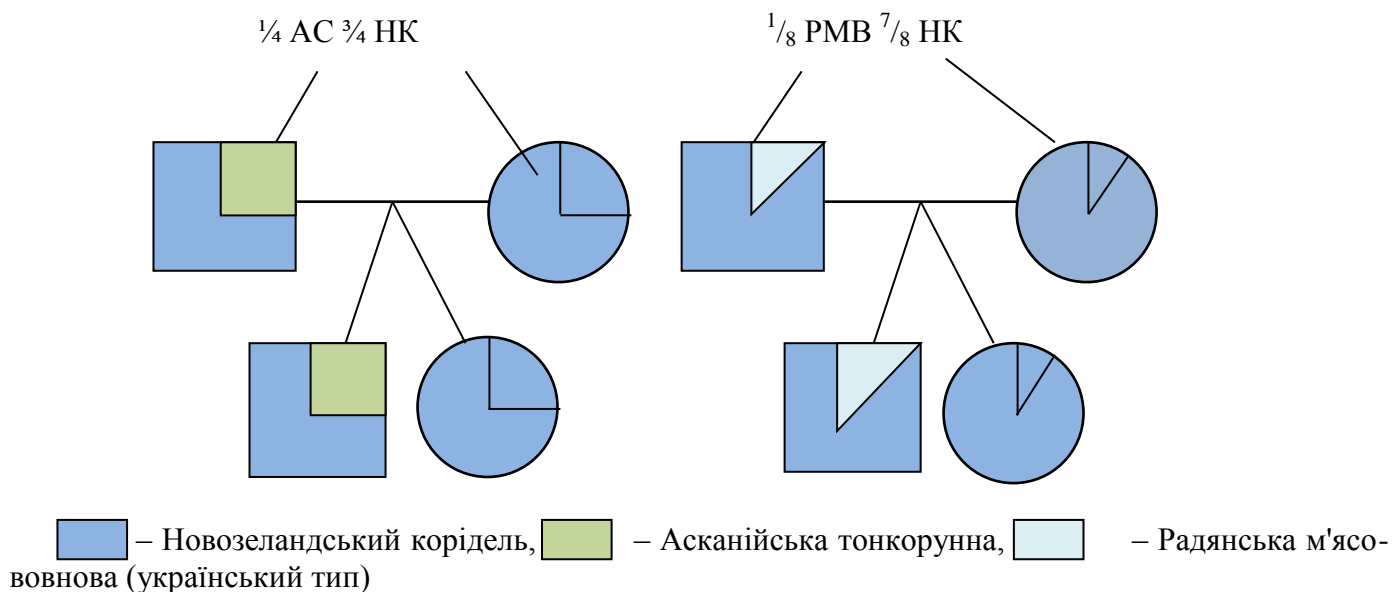

Схема 2.

Створення асканійської м'ясо-вовнової породи овець (дніпропетровський тип)

На сучасному етапі розвитку галузі дещо змінилися напрямки виробничої спрямованості в селекційно племінній роботі з вівцями. Пріоритетними напрямами в світі та в Україні стали виробництво м'яса, молока овець, на фоні збереження рівня відтворювальної здатності та вовнової продуктивності (Pokhyl, V. I., Mykolaychuk, L. P. (2019)).

Одним з методів створення світового та вітчизняного вівчарства м'ясного напрямку є схрещування тонкорунних, напівтонкорунних, також помісних овець з баранами-плідниками порід вітчизняної та імпортової селекції (асканійська м'ясо-вовнова, придніпровська м'ясна, тексель, полл-дорсет, шароле, вандей, суффольк, мериноленд та ін.) [1].

Для плідної роботи в цьому напрямку спільно з товаровиробниками науковці ініціювали завезення в Україну поголів'я овець перспективних порід м'ясного та молочного напрямку, які в подальшому будуть приймати участь в селекційному процесі, покращення рівня продуктивних ознак аборигенних порід придніпровського регіону.

Бібліографічний список

1. Вдовиченко Ю. В., Іовенко В. М., Жарук П. Г., Кудрик Н. А., Жарук Л. В. Стан та наукове забезпечення галузі вівчарства в Україні. Науковий вісник «Асканія-Нова». 2016. Вип. 9. С. 3–16.
2. Горлова О. Д. Вітчизняні технології виробництва і переробки продукції вівчарства. Науковий вісник «Асканія-Нова». 2012. Вип. 5. С. 55–64.
3. Pokhyl, V. I., & Mykolaychuk, L. P. (2019). Age-related variability of the woollen coat of Romanivska sheep breed. *Theoretical and Applied Veterinary Medicine*, 7(3), 172–176. doi: 10.32819/2019.71031
4. Pokhyl, V. I., Mykolaychuk, L. P. (2019). Methods of improvement of the meat productivity of sheep. *International Scientific Conference Scientific Development of New Eastern Europe: Conference Proceedings, Part II*. Riga, Latvia, Baltija Publishing, 107-110.